

De Nieuwe Nederlanden van de 21^e eeuw

Nederland gaat ingrijpend veranderen. Niet omdat u als politieke partijen dat wilt, maar gewoon omdat het staat te gebeuren en eigenlijk al bezig is te gebeuren. Nederland wordt Nederlanden. De Nieuwe Nederlanden, beter bewerktuigd de uitdagingen van de 21^e eeuw op te pakken.

1>Noordoost-Nederland richt zich met groeiend resultaat op Noordoost-Europa, met Bremen, Hamburg en Skandinavië economisch succesvolle regio's. Groningen past inmiddels ook in dit rijtje. De stad Groningen en de Eemshaven zijn opmerkelijke groeiers in deze tijden van crisis en krimp. Energie, water en health ageing zijn belangrijke innovatiespeerpunten. Ook Overijssel met Twente zoekt zijn heil in Noord-Duitsland. Samenwerking in deze *Noordse Hanze* krijgt meer en meer gestalte. De toekomst van het Noorden ligt niet meer primair in de Randstad, maar in het Europese noorden.

2>De Randstad maakt deel uit van één grote 'megapool' waartoe ook het Ruhrgebied met Keulen en Vlaanderen met Brussel behoren. Deze megapolitaine Euregio vormt één groot verstedelijkt gebied van onderling sterk vervlochten stedelijke agglomeraties en economieën, samen goed voor 30 miljoen inwoners en daarmee na Tokyo en Chongqing de grootste stedelijke agglomeratie ter wereld. De Randstad speelt binnen deze megapool vooral de rol van *wereldhaven* en daarin ligt ook haar toekomst: als verbinding tussen zee en vasteland.

3>Binnen de driehoek van Randstad, Ruhrgebied en Vlaamse Ruit strekt zich aan weerszijden van de landsgrenzen een relatief groen gebied uit. Dankzij zijn centrale ligging in de megapool ontwikkelt dit middengebied zich als uitwisselingsgebied dat bij uitstek in staat is om nieuwe coalities over de grenzen aan te gaan. In dit kader ontwikkelt Het *zuiden van Nederland* nieuwe verbanden met gebieden over de grens. Op bestuurlijk gebied, op kennisgebied ook – bijvoorbeeld in samenwerking tussen de universiteiten van Eindhoven, Aken en Leuven. Binnen dit (*Brain*)*Parkland* zijn sommige steden of groepen steden uitgesproken succesvol – de Noord-Brabantse steden bijvoorbeeld, die als stedelijke regio de zuidvleugel van de Randstad meer en meer in de schaduw stelt.

Deze ontwikkelingen vragen om een andere visie en een andere politiek, ruimtelijk en bestuurlijk.

De ruimtelijke en bestuurlijke inrichting van Nederland is achterhaald. Het beleid is te zeer gericht op 'trekpaard Randstad'. De 'rest' van Nederland heeft echter de laatste decennia een flinke inhaalslag gemaakt. Ondanks buitenproportioneel veel extra geld uit de gaskas is de Randstad van netto-betaler tot netto-ontvanger uit de Rijkskas geworden. Geboden is een beleid dat zowel de Randstad als het Noorden en het Zuiden soelaas biedt. Ga bij dit alles uit van de eigen kracht van de drie landsdelen. Geef elk landsdeel de ruimte zijn eigen koers uit te zetten en daar eigen partners in binnen- en buitenland bij te zoeken. Biedt de landsdelen de middelen die daarvoor nodig zijn. Dat betekent overheveling van taken, bevoegdheden en gelden van het Rijk naar de landsdelen. Over ruimtelijke ordening, waterstaat, economie, onderwijs en cultuur kan voor een belangrijk deel op landsdeelniveau beslist worden.

Met deze koers worden drie vliegen in één klap geslagen.

>*De economie krijgt meer dynamiek.* Elk landsdeel buit zijn geo-economische positie optimaal uit. Het Noorden vindt zijn voordeel in Noord-Oost-Europa. Het Zuiden spint garen uit zijn positie als Groene Hart en Brainparkland van de Euregionale megapool. De Randstad maakt duidelijke keuzen die voortvloeien uit haar ligging tussen zee en land: de groeiende waterdynamiek van zee en delta wordt benut voor innovaties op het gebied van waterstaat, energie en voedselproductie, voor meer ruimte voor leefbaarheid en natuur.

>*De ecologie boekt winst.* Niet langer breidt de Randstad zich als een olievlek uit over Zeeuwse delta, Betuwe en Veluwe. Door de ontwikkeling te concentreren in de drie landsdelen blijft er ruimte voor natuur en water aan weerszijden de centrale ecologische S-bocht. Deze loopt van Zeeland via rivierengebied, Gelderse Vallei, Veluwe, IJsselvallei en IJsselmeer naar de Waddenzee. De S-bocht scheidt de drie landsdelen en vormt tegelijk een contactzone. Tijdig voorsorteren op bevolkingskrimp biedt de broodnodige extra ruimte voor natuur en voorkomt kapitaalsvernietiging als de zaak echt gaat krimpen.

>*De politiek komt weer dicht bij de mensen.* Die landsdelen doen er toe, geven de burger het gevoel dat hij daar werkelijk invloed kan krijgen op de actuele ontwikkelingen van de 21^e eeuw, meer dan in het 'verre' Den Haag. Hardnekkige patstellingen kunnen doorbroken worden. 'Operatie Ne3land' biedt bovendien de kans transparantie te paren aan besparen. De trap kan van bovenaf schoon geveegd worden, te beginnen met het opheffen en fuseren van ministeries. Wat dubbelop is kan opgeheven worden. Zaken die niet per se op landelijk geregeld hoeven te worden, krijgen op landsdeelniveau de plaats die zij verdienen. Herkenbaarheid en gezag van politiek en bestuur herstellen zich, internationale samenwerking komt binnen bereik van de burger. Met dit alles versterkt Operatie Ne3land de stabiliteit van de Nederlandse natie.